

DENETİMLİ SERBESTLİK POLİKLİNİKLERİNE YÖNLENDİRİLEN OLGULARIN SOSYODEMOGRAFİK VE KLİNİK ÖZELLİKLERİ İLE MADDE PANELİ

Sebahat Tunçer¹, Başak Bağcı¹, Eldem Güvercin¹

¹Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş: Denetimli serbestlik, ceza infaz sisteminin bir parçası olmakla birlikte, bireyin rehabilitasyonu ve topluma kazandırılması yönünden de kritik öneme sahiptir. Polikliniğimize yönlendirilen denetimli serbestlik kapsamındaki bireylerin sosyodemografik, klinik özellikleri ile madde kullanım profillerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntemler: 01.06.2023–01.09.2023 tarihleri arasında DS polikliniğine yönlendirilen 203 olgu geriye dönük olarak incelendi. Veriler PROBEL ve ALIS sistemlerinden elde edildi. Araştırma için İKÇÜ Atatürk EAH Sağlık Araştırmaları Etik Kurulu'ndan onay alındı (Onay numarası: 2024-SAEK-0013). Veriler SPSS 22.0 programı ile analiz edildi; $p < 0.05$ anlamlılık düzeyi olarak kabul edildi.

Sonuçlar: Olguların %97'si ileri tedavi amacıyla yönlendirilmişti. Yaş ortalaması 32.4 ± 9.1 , %93.1'i erkekti. %65.5'i bekar, %40.4'ü çocuk sahibi, %33.5'i lise ve üzeri eğitim düzeyindeydi; %78.8'i çalışıyor, %72.4'ü ailesiyle yaşıyordu. %35'i daha önce Amatem polikliniğine başvurmuş, %8.9'u servis yatışı öyküsü bildirmişti. Madde kullanımına başlama yaşı ortalama 19.07

idi; ilk kullanılan madde çoğunlukla esrardı (%85.2). Yaşam boyu en sık kullanılan maddeler esrar (%93.1), metamfetamin (%65), gabapentinoid (%63.5) ve kokain (%31) idi. Son dönem kullanımda da benzer dağılım görüldü. Olguların %6.4'ünde intravenöz kullanım, %19.7'sinde ek fiziksel, %33'ünde ek ruhsal hastalık, %13.7'sinde alkol kullanım bozukluğu vardı. Ailede bağımlılık öyküsü %23.6 oranındaydı. İdrar analizlerinde en sık esrar (%55.2), gabapentinoid (%45.8) ve metamfetamin (%35) saptandı. Dosya kapanışları %33'ü Ek 9a (uyumlu), %26.1'i Ek 9b/1, %37.9'u Ek 9b/2 (uyumsuz) olarak kaydedildi.

Tartışma ve Sonuç: Denetimli serbestlik, bağımlılık tanılı bireylerin sağlık sistemine entegrasyonu açısından önemli bir fırsat sunmaktadır. Ancak çoklu madde kullanımı ve eş tanı oranları, tedavi sürecinde çok yönlü müdahale gerekliliğini ortaya koymaktadır. Uyumun artırılması için bireyselleştirilmiş psikososyal destek mekanizmaları geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ruh sağlığı ve hastalıkları, AMATEM, denetimli serbestlik